

Een betere toekomst voor Nigeria?

April 20, 2015

Mark Mobius
Executive Chairman
Templeton Emerging Markets Group

Enkele jaren terug heerste bij veel beleggers optimisme over Nigeria. Ondersteund door de solide economische groei en de hervormingen om het land vooruit te helpen steeg de aandelenmarkt sterk. In 2014 sloeg de stemming echter om door een aantal zware tegenvallers: de terroristische aanslagen van Boko Haram, de ebola-epidemie en de koersval van de aardolie, die een belangrijke bron van inkomsten voor de overheid vormt en dus een sterke impact heeft op de economie. Ondanks deze tegenslagen houden wij om diverse redenen vast aan onze langetermijnbeleggingen in Nigeria. Niet alleen is Nigeria de grootste economie van Afrika, met een omvangrijke consumentenmarkt, maar de uitslag van de Nigeriaanse presidentsverkiezingen in maart maakte duidelijk dat de bevolking klaar is voor verandering – hopelijk ten goede.

Na uitstel, vond de presidentsverkiezing plaats in maart, in relatief vredige omstandigheden. Na een drukke en luidruchtige verkiezingscampagne bleek dat de zittende president, Goodluck Jonathan, het onderspit had gedolven. Hij gaf zijn nederlaag toe aan de overwinnaar, de vroegere militaire heerser Muhammadu Buhari. Buhari heeft campagne gevoerd voor de democratie en vooruitgang voor Nigeria, al denk ik dat zijn eerste agendapunt het stabiliseren van het land zal zijn. Het feit dat hij op democratische wijze werd verkozen en tevergeefs had meegedongen bij de verkiezingen van 2003, 2007 en 2011 lijkt erop te wijzen dat het democratische proces hem aan het hart ligt. Al kunnen we natuurlijk nooit zeker weten wat de toekomst zal brengen. We mogen ook niet vergeten dat hij een militaire achtergrond heeft en deelnam aan een militaire coup die hem in 1983 even aan de macht bracht. Wel denken wij dat zijn militaire ervaring nuttig kan zijn bij de strijd tegen het terrorisme en de corruptie in Nigeria. Ook in die zin is de verkiezingsuitslag dus een positieve zaak.

De uitslag was geen grote verrassing voor mij, het leek me duidelijk dat de bevolking niet echt tevreden was met de huidige situatie in het land. De Nigeriaanse aandelenmarkt reageerde meteen na het bekendmaken positief op de verkiezingsresultaten, wat aangeeft dat veel beleggers nu hopen dat veranderingen ten goede zullen komen.

Nigeria kan bogen op een boeiend groeiverhaal, maar kampt de laatste tijd met nogal wat uitdagingen. Een van de grootste uitdagingen op dit moment is de lagere aardolieprijs, die inhoudt dat de overheid waarschijnlijk problemen zal hebben om ontwikkeling te financieren en op zoek zal moeten gaan naar nieuwe inkomstenbronnen. Hopelijk zal de situatie leiden tot broodnodige hervormingen en zal de strijd tegen de corruptie worden opgevoerd om die inkomsten aan te boren (vorig jaar vroeg het hoofd van de centrale bank zich af waarom er USD 20 miljard was verdwenen van de aardoliefondsrekeningen.) Hoewel de lagere prijzen ongetwijfeld een ongunstige impact zullen hebben op de begrotings situatie en de valutareserves van Nigeria, bedraagt de overheidsschuld slechts 13% van het bruto binnenlands product (bbp).^[1] De geplande besparingen en de inspanningen voor een betere belastinginning in de begroting van 2015 houden in dat de overheid waarschijnlijk geen grote financieringsproblemen zal hebben dit jaar. Hoewel de aardolie- en gasector zeker belangrijk is voor de economie – hij vertegenwoordigt het gros van de overheidsinkomsten – neemt deze sector in feite nog geen 15% van het totale Nigeriaanse bbp voor zijn rekening.^[2] De daling van de aardolieprijs heeft de overheid er echter wel toe aangezet om haar voorspelling van de bbp-groei voor 2015 te verlagen naar 5,5% (tegen een eerdere raming van 6,23% in 2014). Toch ziet het ernaar uit dat de bbp-groei solide zal blijven dit jaar.^[3]

Nigeria is een groot land, en gelet op de privatiseringen en de hervormingsinspanningen bij de overheid blijf ik denken dat er een gerede kans is op een goede groei in de toekomst, ook als de aardolieprijs niet significant hoger klimt dan het huidige niveau.

Er liggen nog aanzienlijke uitdagingen in het verschiet, maar wij denken dat de positieve factoren zwaarder wegen dan de negatieve. Zolang we geduldig zijn en selectief te werk gaan is het een prima moment om te beleggen in Nigeria. Wij zijn vooral op zoek naar kansen buiten de energiesector, zoals bij de consumptieproducten en de financiële diensten. Vorig jaar deed de financiële sector het niet al te best in Nigeria. Vooral door de bezorgdheid die was ontstaan toen de voorzitter van de centrale bank de laan werd uitgestuurd (nadat hij het hiervoor genoemde verdwenen geld had aangekaart bij Goodluck Jonathan), en door diverse maatschappelijke problemen. Wij denken niet dat de nieuwe overheid de onafhankelijkheid van de centrale bank zal aanraken. De nieuw benoemde president van de bank beschikt over een solide technische achtergrond. Hij werkt ook al vele jaren bij de centrale bank. Wij denken dat de recente maatregelen van de centrale bank om de liquiditeit terug te brengen van tijdelijke aard zullen zijn en vooral bedoeld zijn om de inflatie te beteugelen. Al deze ingrepen zullen de langetermijnfundamentals en de positieve vooruitzichten voor de banken waarschijnlijk niet wezenlijk aantasten: de Nigeriaanse bevolking moet het nog steeds stellen met minder banken dan andere opkomende en ontwikkelde markten, en solide plaatselijke banken zouden de vruchten moeten plukken van een economische groei op lange termijn.

De langetermijnredenen om in Nigeria te beleggen, lijken ons solide:

- Nigeria kan bogen op een van de snelst groeiende economieën ter wereld, met een bbp dat al sinds 2003 elk jaar meer dan 6% groeit.^[4]
- Met zijn 170 miljoen inwoners is Nigeria het land met de grootste bevolking van Afrika (en bij de top 10 wereldwijd). Bovendien is de bevolking er relatief jong, met een gemiddelde leeftijd van iets meer dan 18 jaar.^[5]
- Belangrijk is ook dat Nigeria meer dan 100 grondstoffen exporteert naast aardolie, en ook uiteenlopende afgewerkte en half afgewerkte producten, naar landen uit de hele wereld.^[6] Aardolie blijft voorlopig weliswaar het belangrijkste exportproduct, maar er liggen volgens ons nog heel wat kansen buiten de energiesector.

Wij denken dat de inspanningen op het vlak van privatiseringen en investeringen op gebieden zoals mijnbouw, landbouw, financiën en de maaksector om het land minder afhankelijk te maken van de aardolie-sector op langere termijn grote voordelen kunnen opleveren. Nigeria profiteert van een hele reeks potentiële groeikatalysatoren. Buiten Afrika weten bijvoorbeeld maar weinig mensen dat de Nigeriaanse filmindustrie, 'Nollywood', bijna USD 600 miljoen per jaar genereert en meer dan een miljoen mensen werk geeft.^[7] Hoewel de context van lagere aardolieprijzen op korte termijn een flinke tegenvaller is, ligt de grootste uitdaging op langere termijn voor Nigeria meer in de uitbouw van een overheid die zich in de eerste plaats richt op de economische ontwikkeling en het inzetten van eigen middelen om de infrastructuur te verbeteren: wegen, spoorwegen, elektriciteitsdistributie, riolering, water enzovoort. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een kader kan bieden waarin nieuwe ondernemingen kunnen ontstaan en de werkgelegenheid kan toenemen.

Volgens ons blijft Nigeria een van de aantrekkelijkste beleggingsbestemmingen van de frontiermarkten, en wij hopen dat de nieuwe leiding van het land het pad zal effenen naar een rooskleuriger toekomst.

De verklaringen, meningen en analyses van Mark Mobius weerspiegelen zijn persoonlijke opvattingen en zijn louter bestemd voor informatieve doeleinden en voor het brede publiek, zij mogen niet worden beschouwd als individueel beleggingsadvies of een aanbeveling of verzoek om welke effecten dan ook te kopen, te verkopen of te houden of om welke beleggingsstrategie dan ook te gebruiken. Zij vormen geen juridisch of fiscaal advies. De informatie in dit document geldt per de publicatiedatum en kan zonder kennisgeving worden gewijzigd. Zij is niet bedoeld als een volledige analyse van elk belangrijk feit over een land, regio, markt of belegging.

Er kunnen bij de opstelling van dit document gegevens van externe bronnen zijn gebruikt die niet onafhankelijk zijn gecontroleerd of bevestigd door Franklin Templeton Investments ('FTI'). FTI aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enig geleden verlies als gevolg van het gebruik van deze informatie, en de gebruiker die zich verlaat op deze verklaringen, meningen en analyses doet dat louter op eigen risico. Producten, diensten en informatie zijn mogelijk niet in alle rechtsgebieden beschikbaar en worden door met FTI gelieerde ondernemingen en/of hun distributeurs alleen aangeboden als dat door de lokale wetten en regels wordt toegestaan. Gelieve uw eigen beleggingsadviseur te raadplegen voor nadere informatie over de beschikbaarheid van producten en diensten in uw rechtsgebied.

Wat zijn de risico's?

Alle beleggingen gaan met risico's gepaard, waaronder een mogelijk verlies van het ingelegde kapitaal. Beleggingen in buitenlandse effecten houden speciale risico's in, zoals wisselkoersschommelingen en economische en politieke onzekerheid. Beleggingen in landen met een opkomende markt, waar frontiermarkten een subset van vormen, gaan gepaard met grotere risico's die verband houden met dezelfde factoren, boven op de risico's die verbonden zijn aan hun relatief geringe omvang, de lagere liquiditeit en het gebrek aan een gevestigd wettelijk, politiek, zakelijk en sociaal kader om effectenmarkten te ondersteunen. Omdat deze kaders doorgaans nog minder ontwikkeld zijn op de frontiermarkten, en gelet op diverse factoren zoals het hogere risico van extreme koersvolatiliteit, illiquiditeit, handelsbarrières en deviezencontroles, gelden de risico's van de opkomende markten nog sterker voor frontiermarkten.

^[1] Bron: Internationaal Monetair Fonds, "IMF Executive Board Concludes 2014 Article IV Consultation with Nigeria", persbericht maart 2015. (Cijfer gebaseerd op gegevens van 2013.)

^[2] Bronnen: Wereldbank, gegevens van 2012; Internationaal Monetair Fonds, gegevens van 2014.

^[3] Bron: National Bureau of Statistics, Nigeria, januari 2015. Er kan geen zekerheid worden geboden dat een voorspelling of schatting zal worden verwezenlijkt.

^[4] Bron: Wereldbank, Bbp-groei (jaarlijks %), World Development Indicators.

^[5] Bron: CIA World Factbook, raming 2014.

^[6] Bron: Nigerian Export Promotion Council.

^[7] Bron: United Nations Africa Renewal, "Nigeria's Film Industry: a Potential Gold Mine?", mei 2013.